

Teplárny budou spalovat plyn a biomasu. V budoucnu se k nim přidá jádro

22.1.2025 - | **Economia**

Tlak na nižší vypouštění skleníkových plynů do ovzduší nutí k přechodům na jiné zdroje tepla. Teplárny tak z uhlí přechází na biomasu a zemní plyn. Významnou část těchto nových zdrojů postaví energetická společnost ČEZ, a to i v regionech, které byly tradičně uhelné, jako je Moravskoslezský nebo Ústecký kraj.

Evropská unie chce být takzvaně klimaticky neutrální v roce 2050, k čemuž musí výrazně přispět i Česko. Energetika proto prochází dekarbonizací, končí se spalováním fosilních paliv. Podle mnohých analytiků a energetiků budou muset uhelné elektrárny skončit už v roce 2030 kvůli vysokým cenám emisních povolenek, což s sebou vezme i uhelné teplárny.

Transformace teplárenství byla i tématem lednové debaty Hospodářských novin. Podle Kamila Čermáka, generálního ředitele společnosti ČEZ ESCO, patří dekarbonizace teplárenství mezi největší a finančně nejnáročnější úkoly, které polostátní ČEZ v následujících letech má. „Po jádru jde o druhou největší investici naší společnosti,“ říká Čermák. Skupina ČEZ investuje do modernizace českého teplárenství do roku 2030 okolo 80 miliard korun.

Co se týče dostavby Jaderné elektrárny Dukovany, dva nové reaktory by měly vyjít na 400 miliard korun.

Na centrálním zásobování teplem, které je napojené na velké energetické zdroje, jako jsou teplárny, jsou v Česku závislé čtyři miliony občanů. ČEZ se snaží o zachování těchto centralizovaných teplárenských rozvodů a nahrazení uhelných tepláren. Zbavit se jich chce do roku 2030. Uhlí má nahradit plyn a biomasa. Co se plynu týče, bude to nejprve ten zemní a do budoucna by se k němu mohl přidat vodík.

Zemní plyn bude sloužit jako přechodové médium, přibližně na 15 let, než ho budou moci nahradit nové technologie, jako jsou například malé modulární reaktory. S jejich výstavbou ČEZ počítá u některých ze stávajících uhelných elektráren a tepláren, protože ty už jsou napojené na síť.

„A někde to budeme doplňovat také o průmyslová tepelná čerpadla a solární elektrárny,“ dodává Čermák.

Výrazným příkladem dekarbonizace je Moravskoslezský kraj. „Útlum těžby uhlí u nás probíhá posledních 30 let. Dnes máme aktivní poslední důl, který má být na přelomu tohoto a příštího roku uzavřen,“ říká Josef Bělíca (ANO), hejtman Moravskoslezského kraje.

V jeho kraji se nachází Elektrárna Dětmárovice, která je největším černouhelným zdrojem elektřiny a tepla v Česku. Dodává teplo do Orlové, Bohumína a od roku 2018 i do skleníků pro pěstování zeleniny v Dolní Lutyni.

„Z konce uhlí mají někteří občané obavy, ale myslím, že se tím pro ně nic nezmění. Důležité pro nás je, že bude zachováno centrální zásobování teplem,“ říká Lenka Brzyszkowská (ANO), starostka Orlové. V minulosti v Orlové zvažovali, zda nevystavět vlastní zdroje tepla místo jednoho velkého centrálního. „Ty investice by ale byly tak velké, že bychom pak neměli ani na opravu chodníku,“ dodává Brzyszkowská.

„Jsme rádi za to partnerství s ČEZ a že ty velké zdroje tepla pojedou dál. Pro náš region to bude jen k dobru,“ věří starostka. Podle ní díky tomu nemají obyvatelé Orlové obavy z budoucnosti.

Teď má elektrárna poslední sezonu, kdy spaluje uhlí. „Z černého uhlí tam přejdeme na kombinaci biomasy a zemního plynu,“ říká Čermák. A i v této lokalitě se do budoucna počítá s malým modulárním reaktorem.

Podle hejtmana Bělci i starostky Brzyszkowské je potřeba se na dekarbonizaci dívat hlavně racionálně a neideologicky. „Jsem velkým podporovatelem malého reaktoru v Dětmarovicích, a nejen tam, v našem kraji je víc lokalit, kde by mohly vzniknout,“ uvádí Bělca.

Dalším krajem, kde se nacházejí velké uhelné zdroje elektřiny a tepla, je Ústecko. Jde o Ledvice, Trmice, Tušimice a Pruněřov, přičemž poslední dva jmenované jsou v těsném sousedství města Kadaň, které teď bere teplo z Tušimic jako vedlejší produkt výroby elektřiny. „Brzy ale bude hlavním zdrojem tepla Pruněřov,“ uvádí starosta Kadaně Jan Losenický (ODS). Lidí se tato změna dotkne jen v ceně tepla. Jak vysoká bude, zatím ale není jasná. „Stále o tom jednáme,“ vysvětluje Losenický.

„Přechod na nízkoemisní zdroje ale nutně neznamená zvýšení cen tepla,“ upozorňuje Čermák. „A když už dochází k cenovým nárůstům, jsou stabilní a přiměřené,“ dodává.

Z ukončení provozu uhelných elektráren obyvatelé Kadaně podle Losenického obavy nemají. „Ty obavy tady byly hlavně v době informačního temna, kdy se vědělo, že uhlí musí skončit, ale nevědělo se, co bude po něm. To temno už ale pominulo a vidíme světlo na konci tunelu. S ním přišla i důvěra,“ vysvětluje Losenický. I tady teplárny vsadí na plyn a biomasu. „A časem snad i u nás v Tušimicích bude malý modulární reaktor,“ dodává Losenický.

Kromě velkých zdrojů tepla řada obcí přechází také na decentralizované kogenerační jednotky, které se stávají důležitou součástí celého teplárenského systému. V nich se kombinuje výroba tepla a elektřiny. „V současnosti dceřiná společnost ČEZ ESCO – ČEZ Energo – provozuje po Česku přes 170 kogeneračních jednotek,“ uvádí Čermák.

<https://archiv.hn.cz/c1-67570130-teplarny-budou-spalovat-plyn-a-biomasu-v-budoucnu-se-k-nim-prida-jadro>